

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 216 | Tarih 5-11 Ağustos

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 16 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınamadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

7 Ağustos: Türk makamları, Instagram'a getirdikleri benzer bir yasaktan kısa bir süre sonra, popüler bir çevrimiçi oyun platformu olan Roblox'a erişimi engelledi.

7 Ağustos: İstanbul Anadolu 9. Sulh Ceza Hakimliği, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın oğlu Ahmet Burak Erdoğan'la ilgili çeşitli haberlerin kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişime engellenmesine ve silinmesine karar verdi.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

8 Ağustos: Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK), Hollandalı ünlü bir uyuşturucu baronunun ortaklarını serbest bırakmak için 720.000 dolar rüşvet almakla suçlanan İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı O.A. ile mahkeme üyeleri A.A. ve V.G.'yi açığa aldı.

KÜRT AZINLIK

6 Ağustos: Diyarbakır'da Kürtçe trafik levhaları valiliğin talimatıyla bir kez daha söküldü.

6 Ağustos: Osmaniye'de bir düğünde Kürtçe müzik çalarak halay çektikleri gerekçesiyle aralarında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) Osmaniye Merkez İlçe Eş Başkanları Sevgi Aydın ve Faruk Kahraman'ın da bulunduğu 5 kişi gözaltına alındı.

10 Ağustos: İstanbul'un Esenyurt ilçesinde, Pınar Mahallesi'ndeki bir düğüne "Kürtçe siyasi şarkılar" nedeniyle yapıldığı iddia edilen polis baskınında 8 kişi gözaltına alındı.

CEZAEVİ KOŞULLARI

8 Ağustos: Batman Cezaevi'nde hukuka aykırı çıplak aramaların giderek yaygınlaşması, cezaevinde sistematik insan hakları ihlalleri yaşandığına dair endişelere yol açtı.

8 Ağustos: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun (TİHEK) Aydın Cezaevi'ne yaptığı son ziyaret, aşırı

kalabalık ve kötü yaşam koşullarını ortaya koyarak ülkedeki ceza infaz kurumlarını saran sistemik sorunların altını çizdi.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

5 Ağustos: Denizli Sarayköy Belediyesi Temmuz Ayı Meclis Toplantısı'nda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için KDV hariç 300 TL olan evlenme akdi ücretinin yabancılar için 100 kat artırılarak KDV hariç 30 bin TL'ye çıkarılmasına, adres ve numarataj belgesi ücretinin de yabancılar için KDV hariç 30 bin TL olarak düzenlenmesine karar verildi.

8 Ağustos: Kayseri'de başlayan ve Türkiye'nin çeşitli illerinde devam eden mülteci/sığınmacılara yönelik ırkçı saldırıların ardından yaklaşık 3000 Suriyeli mülteci/sığınmacı Kayseri'yi terk etti ve Suriyeli mülteci/sığınmacıların sahibi olduğu veya çalıştığı en az 24 işyeri kapatıldı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

8 Ağustos: Cezaevindeyken sağlık durumu kötüleşen hasta mahkum Osman Çağlar, uygun tıbbi tedavi olmaksızın cezaevinde kalmaya devam ediyor.

8 Ağustos: Kahramanmaraş'ın merkez ilçesi Haydar Aliyev Bulvarı üzerinde yapılan trafik denetimi sırasında esnaf Y. E. D. ile trafik polisi U. K. arasında bilinmeyen bir nedenle tartışma çıktı ve U. K., Y. E. D.'ye göz yaşartıcı kimyasal madde sıkarak sözlü ve fiziksel şiddet uyguladı.

8 Ağustos: Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan hasta tutuklu Vahdettin Erdemci, cezaevinde görevli gardiyanların fiziksel şiddetine maruz kaldı ve vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandı.

KADIN HAKLARI

6 Ağustos: Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun raporuna göre, Türkiye'de bu yılın ilk altı ayında 205 kadın erkekler tarafından öldürüldü, 117 kadın ise şüpheli bir şekilde hayatını kaybetti.